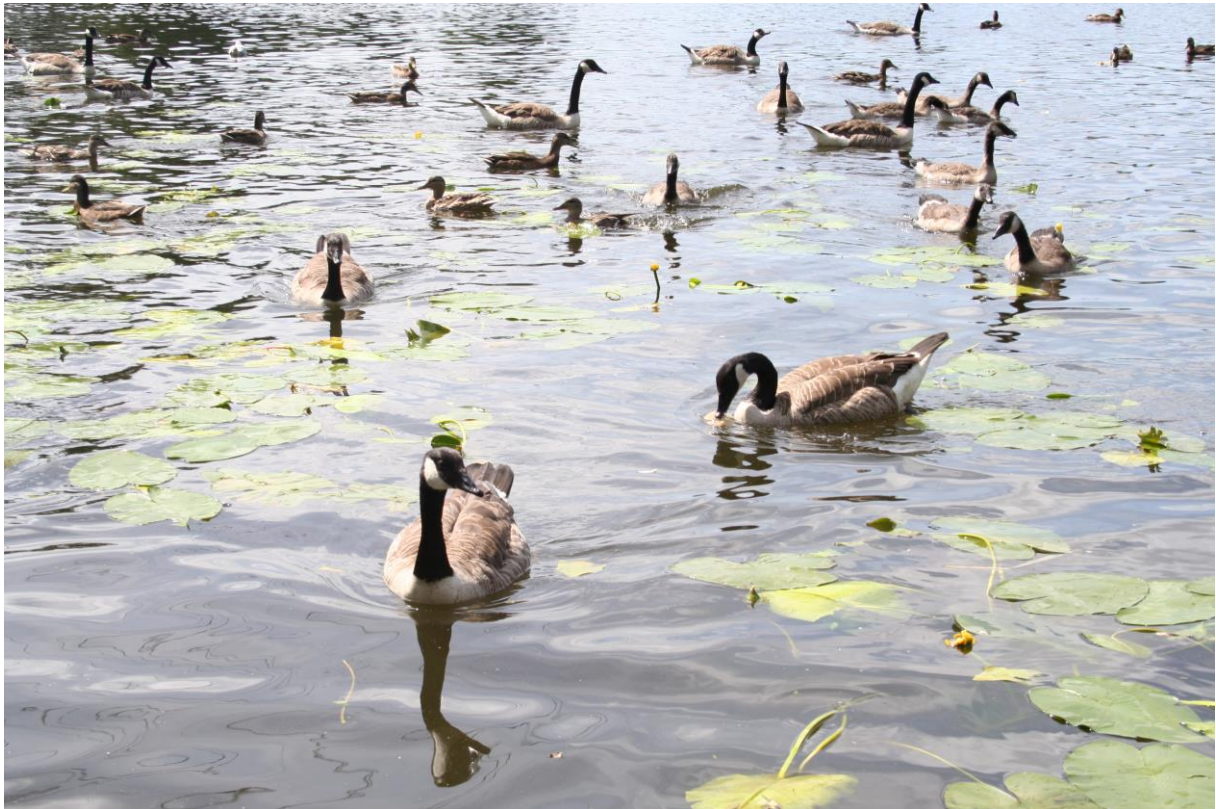




Handlingsplan for forvaltning av gjess i Lørenskog 2014-2022



Forord

Handlingsplan for forvaltning av gjess i Lørenskog 2007-2011 ble vedtatt av vilt- og innlandsfiskeremnda 15. februar 2007 (VI 008/07). Seksjon for strategi, plan og miljø reviderte handlingsplanen våren 2014. Planen bygger som tidligere på den regionale planen for Oslo og Akershus, siste utgave gjeldende for 2012 - 2020, utarbeidet av Fylkesmannen, rapport nr. 8/2012.

Teknisk utvalg behandlet *Handlingsplan for forvaltning av gjess i Lørenskog 2014 – 2020* i sitt møte 05.03.2014 sak TK-029/14 og vedtok følgende:

- Lørenskog kommune skal sende Handlingsplan for forvaltning av gjess i Lørenskog 2014 – 2020 til Fylkesmannen i Oslo og Akershus for godkjenning.
- Lørenskog kommune skal følge godkjent Handlingsplan for forvaltning av gjess i Lørenskog 2014 – 2020 ved forvaltning av kommunens gåsebestander.

Jakt på kanadagjess som et bestandsregulerende tiltak føres opp som et nytt punkt 6 på tiltaksplan for 2014-2022.

Handlingsplanen ble endret i tråd med teknisk utvalgs vedtak, og sendt til fylkesmannen for godkjenning. Handlingsplan ble godkjent av Fylkesmannen i Oslo og Akershus i brev datert 11.04.2014 under forutsetning av at varslingsrutiner ved eggpunktering og skadefelling ble tatt inn i planen. Varslingsrutinene er nå innarbeidet i planen.

Handlingsplanen vil danne grunnlag for den videre forvaltningen av gåsebestandene i Lørenskog kommune.

Lørenskog kommune, 31.07.2014

Ragnar Kristoffersen
leder i teknisk utvalg

Sammendrag

Lørenskog kommune har de siste årene gjennomført tiltak for å redusere bestanden av kanadagjess. Gjess skaper sanitære problemer på kommunens badeplasser. Da det hovedsakelig er kanadagåsa som er problematisk i Lørenskog kommune, er det kun satt forvaltningsmål for denne arten. Lørenskog kommunes mål, som er i tråd med overordnede forvaltningsmål, er at *bestanden av kanadagås skal holdes på et minimumsnivå*. Bakgrunnen for det strenge målet er at kanadagås er en innført art, som altså ikke hører naturlig hjemme i Norge.

Fylkesmannen anbefaler kommuner som har problemer med gjess om å utarbeide egne handlingsplaner. Kommunal handlingsplan skal ligge til grunn for søknad om tillatelse til eggpunktering. Fylkesmannen kan da gi flerårige tillatelser til eggpunktering.

Det mest aktuelle tiltaket for å redusere bestanden av kanadagås i Lørenskog er punktering av egg. I tillegg til bestandsreducerende tiltak, skal kommunen foreta bestandsovervåkinger og delta i interkommunalt samarbeid.

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Sammendrag	3
Innholdsfortegnelse	4
Innledning	5
Bakgrunn	5
Problemstilling	5
Forekomst og bestandsutvikling	7
Kanadagås (<i>Branta canadensis</i>)	7
Hvitkinngås (<i>Branta leucopsis</i>)	8
Øvrige gåsearter	9
Forvaltningsmål	9
Kanadagås	9
Øvrige gåsearter	9
Aktuelle forvaltningstiltak	10
Interkommunalt samarbeid	10
Bestandsovervåking	10
Bestandsregulerende og konfliktdempende tiltak	10
Tiltaksplan for 2014-2022	12
Litteraturliste	14

Innledning

Bakgrunn

Fylkesmannen i Oslo og Akershus utarbeidet i 2004 en regional forvaltningsplan for gjess i fylkene for perioden 2004 til 2010, senere revidert for perioden 2012 – 2020 (Haaverstad, O. 2012). Her anbefales alle kommuner med problemer i tilknytning til forvaltning av gjess å utarbeide egne handlingsplaner. Slike planer skal inneholde:

- informasjon om hvilke tiltak som skal gjennomføres
- hvor tiltakene skal iverksettes
- tidspunkt for gjennomføring

Lørenskog har problemer med gjess ved noen av badevannene, samt golfbanen i Losby. Tilgrising i form av ekskrementer er et problem, spesielt ved Vangen og Langgrunna i Langvannet sentralt i bebyggelsen og ved den godt besøkte badeplassen ved Mønevann. Kommunen bruker mye ressurser på å holde strendene rene. Samtidig er gjessene viktige elementer i friluftsopplevelsen for mange mennesker, særlig med hensyn til opplevelsen av dyreliv i bebygde strøk. For å imøtekomme dette behovet og samtidig legge til rette for en ønsket bestandsutvikling er det behov for en aktiv forvaltning av gåsebestandene med bruk av ulike virkemidler.

Problemstilling

Badeplasser (prioriterte friluftsområder)

Grunnet stor populasjon av kanadagås, må kommunens badeplasser sentralt i bebyggelsen rakes for ekskrementer fra gjessene hver dag i sommerhalvåret. Rakingen gjøres tidlig om morgenen, slik at badeplassene skal fremstå som ryddige og rene før badegjestene kommer. I fellesferien rakes også badeplassene i helgene. Selv om ekskrementene fjernes, kan plenen likevel være infisert av bakterier og virus.

Gjessenes avføring kan inneholde både bakterier og virus som kan smitte til mennesker og føre til sykdom. Camplyobakterier er ofte å finne i ekskrementene til gjess, og ved smitte er vanligste symptom mavesykdom/diaré.

Det tas ukentlige badevannsprøver på de kommunale badeplassene i badesesongen. Ekskrementene fra kanadagåsa kan være en negativ påvirkende faktor på vannkvaliteten. Spesielt gjelder dette i perioder med mye nedbør da vannkvalitetene påvirkes av avrenning fra gressplen infisert av ekskrementer fra gjessene.

Kommunale badeplasser (prioriterte friluftsområder) beliggende i bebyggelsen:

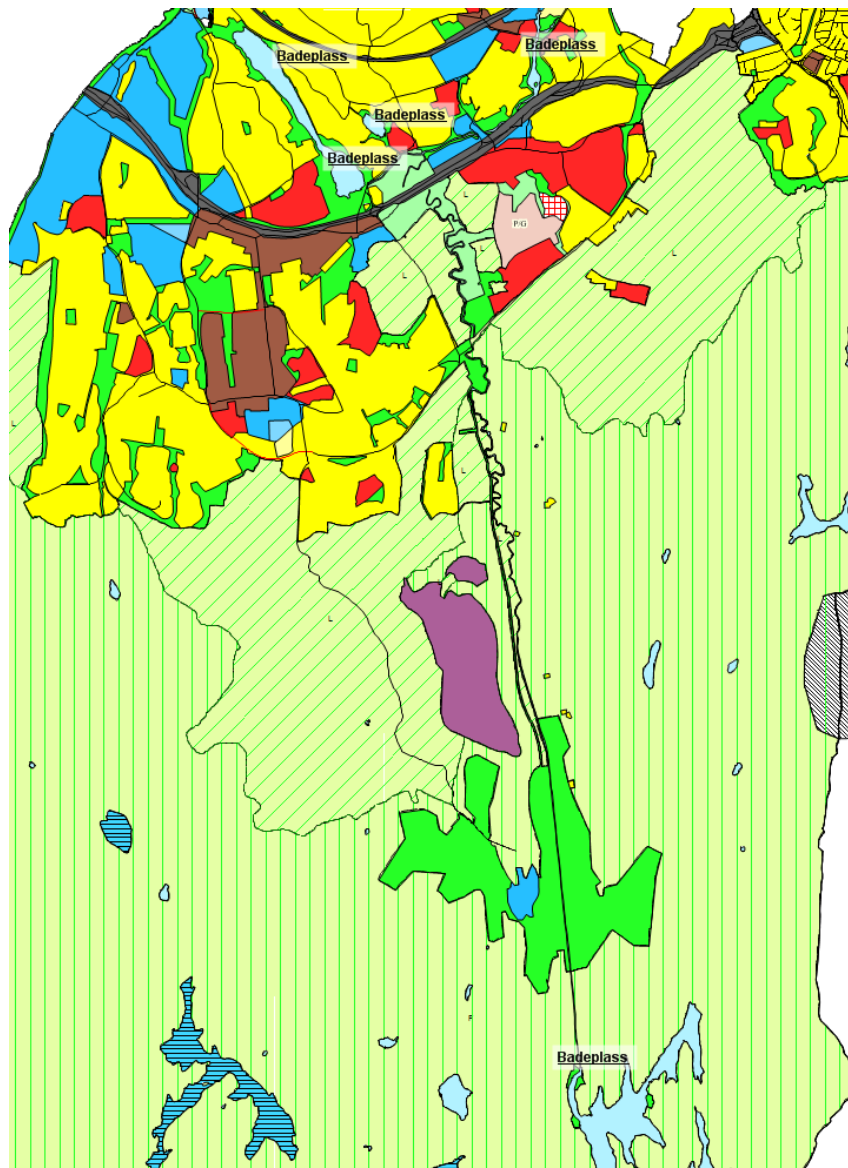
- Langgrunna badeplass nordøst i Langvannet har sandstrand, gressplen, brygge, toalett, benker med bord og parkeringsareal.
- Vangen badeplass sydøst i Langvannet har sandstrand, stort gressareal, flytebrygge, toalett og grillplass med benker.
- Vesletjern badeplass i Fjellhamarskogen har stort gressareal, men har redusert tilgang til vannet. Området er under opparbeidelse.

Andre tilrettelagte områder:

- Fjellhamardammen i Fjellhamarelva er noe tilrettelagt, bl.a. er det satt opp ei brygge. Noe badeaktivitet forekommer, men vannprøver viser ofte for høye verdier av tarmbakterier til at det egner seg som badeplass.
- Gundersenvika i Fjellhamarelva er også en tilrettelagt plass (bl.a. toaletter), men stedet er ikke egnet som badeplass da vannkvalitetsmålinger viser litt for høye gjennomsnittstall på tarmbakterier. Området er godt besøkt av gjess og ender i hele sommersesongen. Barnehager i området har ofte utflukter til området, derfor tas det vannprøver jevnlig slik at man har kontroll over vannkvaliteten. Vanddybden og den dårlige sirkulasjonen i vannet er årsak til at området ikke egner seg som badeplass.

De lettest tilgjengelige og mest brukte av badeplassene i Marka:

- Mønevannsdammen nord i Mønevann. Her er det sandstrand, flytebrygge, stupebrett, toalett og bål plass.
- Nordøst i Åmotdammen. Her er det sandstrand, flytebrygge, fiskebrygge og toalett. Åmotdammen har beliggenhet både i Lørenskog og Rælingen, og kommunene deler på vedlikeholdet.



Det er parkkontoret som har ansvaret for den daglige drift og vedlikehold av badeplassene i bebyggelsen. To personer må bruke ca. to timer hver dag på å rake og rydde vekk ekskrementene. Unødig mye ressurser, i form av tid og penger, går med til dette arbeidet. Innenfor marka er det også tilrettelagte badeplasser. I Lørenskog er det kulturtjenesten som har ansvaret for vedlikeholdet av disse.

Rådhusparken

Store flokker av hvitkinngjess kommer til rådhusparken ved Langvannet hver høst og oppholder seg der 1-3 uker før de flyr videre. Dette anses ikke som problematisk da det er utenom badesesongen.

Golfbanen

Bestanden av kanadagås langs Losbyelva har vært stor de senere årene, noe som har medført betydelig tilgrising på Losby golfbane i form av ekskrementer.

Forekomst og bestandsutvikling

Kanadagås (*Branta canadensis*)

I Norge hekker kanadagåsa ved vann i barskogområder med innslag av dyrket mark, beite og annen grasmark, samt flere steder langs kysten (Udø 1975 og DN-rapport 1996-2).

Kanadagåsa er i utgangspunktet en Nord-Amerikansk art, og dens forekomst i Europa skyldes utsettinger. På slutten av 1980-tallet vokste bestanden av kanadagjess betydelig i Oslo og Akershus. Mye tyder nå på en stabil bestand med kanadagås i Oslo og Akershus, selv om antall hekkende par i indre Oslofjord og ved Østensjøvannet har blitt kraftig redusert som følge av bestandsregulerende tiltak (Haaverstad, O. 2012). Arten hører opprinnelig ikke hjemme i den norske fuglefaunaen, og er oppført på den norske svartelista med kategorien svært høy risiko (SE).

Om høsten trekker mange kanadagjess inn fra hekkelokaliteter i Akershus til park- og friområdene ved Østensjøvannet, Bogstadvannet, Frognerkilen og Frognerparken (Samuelsen og Bergan 2004). En del holder seg her hele vinteren, men mange individer trekker sørover til Danmark og Tyskland (Bakken et al. 2003). Dette gjelder særlig kanadagjess som hekker i de østlige delene av Akershus (Samuelsen og Bergan 2004).

Kanadagjess i Lørenskog

Kanadagåsa er den gåsearten som er mest problematisk i Lørenskog kommune. Den har de siste sju årene hekket i:

- Fjellhamarelva (i Fjellhamardammen og øst for Kloppaveien)
- Losbyelva ved Losby
- Vesletjern
- Langvannet (sydøst i Langvannet, ved Knatten)

I 2005 og 2006 var det per år et titalls hekkende par ved Langvannet, 1-2 hekkende par ved Vesletjern og minst 5 par i Fjellhamarelva. Antall hekkende kanadagjess hadde en tilbakegang i 2007 på lokaliteter sentralt i Lørenskog (Langvannet og Fjellhamarelva), der det tidligere hadde hekket mange par (Isaksen, K. 2007). Denne tendensen har fortsatt, og det generelle inntrykket er at det var færre hekkende par og individer av kanadagås i perioden 2007-2013 enn tidligere år. I snitt har det i denne perioden blitt observert totalt 5 reir i Fjellhamarelva, Losbyelva, Vesletjern og Langvannet. Som bestandsregulerende tiltak er det i denne perioden

blitt punktert 22 egg i snitt pr. år. Ett egg i hvert reir er blitt spart, blant annet av dyreetiske årsaker.

Kanadagjess i Lørenskog - observerte reir og eggpunkteringer om våren:

År	Antall reir	Antall punkterte egg	punkteringer i Åmotdammen
2005	?	21	0
2006	?	0	sjekket av Rælingen kommune
2007	5	22	3 av de 22 eggene
2008	6	36	sjekket av Rælingen kommune
2009	5	25	0
2010	4	24	0
2011	6	32	0
2012	1*	6*	sjekket av Rælingen kommune
2013	2	11	sjekket av Rælingen kommune

For hvert av reirene blir alle egg punktert bortsett fra ett.

* Naturoppsynsmenn fant ett reir 10. mai 2012. Neste gang de var ute var 15. mai. Da ble det observert klekte egg, og det var altså for sent å gjennomføre eggpunktering.

Siden 2011 har Lørenskog kommune deltatt i felles telling av gjess på en bestemt dato i juli i samarbeid med Fylkesmannens miljøvernavdeling, Oslo kommune og andre kommuner. I 2013 ble det kun gjort observasjoner av kanadagjess, og alle oppholdt seg utenfor tettbebyggelsen innenfor Marka. Totalt 30 individer ble observert hvorav 6 i Åmotdammen.

Hvitkinngås (*Branta leucopsis*)

Hvitkinngåsa ble tidlig på 70-tallet innført til Oslo. I alt 40 individer med bakgrunn i den russiske populasjonen ble innført til Ekebergparken fra en gård i Blekinge (Ree 2001), og spredte seg derfra etter hvert til flere av øyene i indre Oslofjord. Samtidig har ringmerking av hvitkinngås vist at det har vært en utveksling av individer mellom den naturlige forekommende bestanden i Østersjøområdet og bestanden av i utgangspunktet utsatte individer i Oslo (Bakken et al. 2003). Hvitkinngjessene i Oslo kan derfor i dag ikke regnes som en utsatt bestand.

Antall hekkende par med hvitkinngås i indre Oslofjorden har økt kraftig og var i 2011 i et antall av 284 par (154 par i 2005). Etter at eggene er klekket om sommeren samles hvitkinngjessene i myteflokker på egnede lokaliteter i Oslofjorden. Etter at fuglene igjen er blitt flygedyktige trekker de mer rundt til andre egnede lokaliteter i Oslo-området.

Hvitkinngås i Lørenskog

Flere hundre hvitkinngjess oppholder seg i rådhusparken ved Langvannet 1-3 uker om høsten. De kommer som oftest etter badesesongen er over, og det er derfor lite konfliktyllet. Det

generelle inntrykket er at det har vært flere individer av hvitkinngås som stopper innom Langvannet om høsten i perioden 2007-2013 enn tidligere år.

Øvrige gåsearter

I tillegg til kanadagås og hvitkinngås, hekker grågås (*Anser anser*) og snøgås (*Anser caerulescens*) i Oslo og Akershus, men det er ikke kjent at grågås og snøgås hekker i Lørenskog. Stripegås (*Anser indicus*) er svært sjelden i Norge, og den er ikke påvist hekkende i Oslo og Akershus. Grågås, snøgås og stripegås er altså sjeldne i Lørenskog, og utgjør derfor ikke noe problem.

Forvaltningsmål

Forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012 – 2010 har fastsatt følgende overordnede forvaltningsmål for Oslo og Akershus:

- Grågås og hvitkinngås, som er naturlig hjemmehørende arter i Norge, skal sikres levedyktige bestander i Oslo og Akershus uten at dette går på bekostning av øvrig biologisk mangfold i fylkene.
- Bestanden av kanadagås i Oslo og Akershus skal forvaltes med tanke på bestandsreduksjon. I friluftsområder som kommunene prioriterer skal det ikke være kanadagås som skaper problemer.
- Forvaltning av gjess i Oslo og Akershus skal ha fokus på å forebygge sanitære problemer og beiteskader. Dette ønskes oppnådd gjennom en forvaltning der det differensieres mellom områder som forbeholdes gjess og områder som forbeholdes landbruks- og friluftsinteresser.

Kanadagås

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skriver følgende om forvaltningsstrategier for å redusere bestanden av kanadagjess:

«Kanadagås er en fremmed art i norsk natur. Det er derfor et mål å redusere bestanden av kanadagås, både for å hindre de påvirkninger kanadagås måtte ha på norsk natur, og fordi vi har et ansvar i å hindre spredning til nye områder. En reduksjon i bestanden vil kunne hindre dette. Strategien for å redusere kanadagåsbestanden vil være å jobbe for å øke jaktuttaket regionalt, og å fortsette med eggpunktering der det ikke er mulig med jakt som bestandsregulerende tiltak.»

Med utgangspunkt i dette er det for Lørenskog kommune fastsatt følgende forvaltningsmål:

- *Bestanden av kanadagås skal holdes på et minimumsnivå i hele Lørenskog kommune*

Øvrige gåsearter

I forvaltningsplanen for gjess i Oslo og Akershus poengteres det at "... hvitkinngås er naturlig forekommende i Norge, og kommunene må i sine lokale forvaltningsplaner sørge for at fellingsnivået ikke truer artens eksistens". Hvitkinngås hekker ikke i Lørenskog kommune, men oppholder seg i store flokker ved Langvannet midt i bebyggelsen om høsten. Dette er i hovedsak lite konflikfullt. Bestandsregulerende tiltak for denne arten vil uansett være vanskelig pga problemene knyttet til jakt i tettbefolkede områder, og det at de ikke hekker her gjør at man ikke kan punktere egg. Det settes ikke forvaltningsmål for hvitkinngås.

Øvrige gåsearter er så fåtallige at det ikke settes forvaltningsmål for disse heller.

Aktuelle forvaltningstiltak

En aktiv forvaltning av kanadagåsebestanden i Lørenskog vil kreve at flere ulike virkemidler tas i bruk. Virkemidlene kan inndeles i tre kategorier: interkommunalt samarbeid, bestandsovervåking og bestandsregulerende/konfliktdempende tiltak.

Interkommunalt samarbeid

Siden gjessene i stor grad trekker fram og tilbake over kommunegrensene, vil interkommunalt samarbeid være viktig for å oppnå størst mulig effekt av forvaltningstiltakene. Det gjelder både i forbindelse med bestandsovervåking, fastsettelse av ønskede bestandsnivå og gjennomføring av eventuelle bestandsregulerende- og konfliktdempende tiltak.

Bestandsovervåking

For å kunne gjennomføre tiltak som er mest mulig målrettet, er det viktig med godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om bestandsstørrelser og geografisk fordeling, både i hekketida og om høsten. Dette er ikke minst viktig for å kunne vurdere om eventuelle iverksatte bestandsregulerende tiltak fungerer etter planen.

I tillegg til tellinger av hekkende gjess, bør det gjennomføres tellinger av mytende (når de skifter fjærdrakt) og beitende gjess om sommeren/høsten. Slike undersøkelser vil gi mer detaljert kunnskap om effekten av eventuelle iverksatte tiltak og om konfliktnivået mellom gjess og ulike friluftsf- og grunneierinteresser.

Bestandsregulerende og konfliktdempende tiltak

Eggpunktering og -sanking

Punktering av egg under ruging er det mest effektive virkemidlet for å kontrollere bestandsutviklingen hos gjessene. På denne måten kan en sikre at det er de riktige gjessene som beskattes, og det er relativt enkelt å kontrollere omfanget av beskatningen. Eggpunkteringen bør gjennomføres tidlig i rugeperioden for å unngå at nesten utviklede unger i eggene drepes. For å unngå at gjessene blir liggende unødig lenge på eggene, bør en la minst ett egg forbli helt. Da vil rugetida bli avsluttet som normalt når det ene egget klekker. Eggpunktering forutsetter tillatelse fra fylkesmannens miljøvernavdeling, gitt i medhold av "Forskrift om innfangning og innsamling av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål".

Eggsanking vil også kunne være et aktuelt tiltak. I henhold til "Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2012 til og med 31. mars 2017" er det i Lørenskog kommune tillatt å sanke egg fra reir tilhørende gåseartene kanadagås, stripegås, snøgås og hvitkinngås innenfor visse tidsperioder (§ 6), og det er grunneier som har denne retten til å sanke egg fra fuglereir. Hvis eggsankingen gjøres for tidlig kan gjessene legge nye egg. Eggpunktering og -sanking kan være problematisk fordi det kan medføre forstyrrelse for andre hekkende fuglearter.

Skadefelling

Der hvor enkeltindivider og småflokker med gjess utgjør akutte problemer i forhold til friområder, dyrket mark eller forårsaker sanitære problemer, kan det være aktuelt å foreta skadefelling dersom forebygging ikke nytter. Skadefelling kan ikke brukes som et bestandsregulerende tiltak. Fellingstillatelse må søkes fra fylkesmannens miljøvernavdeling

(hvitkinngås) eller kommunen (grågås og kanadagås) i henhold til skadefellingsforskriften (Forskrift om felling av skadegjørende vilt).

Jakt

På grunn av problemene knyttet til jakt i tettbefolkede områder, er det ikke aktuelt å gjennomføre ordinær jakt i den befolkede delen av Lørenskog kommune. I utkantstrøk vil avskyting av kanadagjess kunne være aktuelt som et supplement til eggpunktering. Dette har vært utført i Losby noen år, senest i 2013. Ordinær jakttid for kanadagås er 10.08-23.12. I hht ”Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2012 til og med 31. mars 2017” er det ikke åpnet for jakt på hvitkinngås.

Informasjon

Informasjon til berørte brukerinteresser kan også være aktuelt. Det at gjessene oppholder seg på badeplassene skyldes delvis at de blir matet der. Man bør begrense matingen av større villfugl som gjess da det fører til en sammenstimling av fugler og økt fare for smitte av sykdommer (eks. campylobakter og fugleinfluensa). Informasjonsskilt om at mating av gjess på badeplassene frarådes av sanitære årsaker kan være virkningsfullt.

Tiltaksplan for 2014-2022

Tiltakene som planlegges gjennomført er satt opp med utgangspunkt i eksisterende kunnskap om bestandsnivå og -utvikling for de aktuelle gåseartene. Lørenskog kommune har fastsatt følgende forvaltningsmål:

Kanadagås

- *Bestanden av kanadagås skal holdes på et minimumsnivå.*

Interkommunalt samarbeid

Tiltak nr. 1: Delta på eventuelle møter med fylkesmannens miljøvernavdeling og nabokommuner for å diskutere felles tiltak for forvaltning av gåsebestandene i indre Oslofjord og tilgrensende kommuner.

Tidspunkt: På våren i forbindelse med planlegging av eggpunktering, på sommeren under de årlige tellingene og ellers ved behov.

Ansvarlig: Viltansvarlig i Lørenskog kommune deltar på møter som Fylkesmannens miljøvernavdeling innkaller til og har direkte kontakt med viltansvarlig i Rælingen kommune blant annet med hensyn til Åmotdammen og andre felles vann.

Oppfølgende bestandsundersøkelser

Tiltak nr. 2: Foreta tellinger av kanadagjess og evt. andre gjess

Tidspunkt: juli hvert år (felles dato med fylkesmannen, Oslo kommune m.fl. kommuner)

Ansvarlig: Lørenskog kommune teller i egen kommune

Samarbeidspartnere: Fylkesmannens miljøvernavdeling, aktuelle kommuner og Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus.

Bestandsregulerende og konfliktdempende tiltak

Tiltak nr. 3: Gjennomføre eggpunktering av kanadagåseegg i alle observerte reir i hele Lørenskog kommune. Følgende vann har badeplasser og vil bli oppsøkt spesielt for å lete etter reir: Langvannet, Vesletjern, Fjellhamarelva (Fjellhamardammen og Gundersenvika) og Mønevann. Se vedlagt kart som viser badeplassene.

Tidspunkt: hvert år i april/mai (like etter egglegging)

Ansvarlig: Lørenskog kommune skal sørge for tillatelse fra Fylkesmannens miljøvernavdeling og forsvarlig gjennomføring av eggpunktering i tråd med overordnede føringer.

Samarbeidspartnere: Rælingen kommune når det gjelder Åmotdammen.

Varsling og rapportering: I henhold til forskrift om vitenskapelig fangst av vilt mv. § 5 vil Lørenskog kommune varsle eventuelle berørte nabokommuner og grunneiere, samt stedlig politistasjon/lensmannskontor før tiltaket finner sted. Det vil bli opplyst hva tiltaket omfatter, og tid og sted for aktiviteten. Eggpunktering rapporteres årlig til fylkesmannen.

Tiltak nr.4: Muntlig og skriftlig informasjon til grunneiere og berørte brukergrupper i friområder om tiltak som kan gjennomføres for å redusere konfliktnivået.

Tidspunkt: ved behov og anledning

Ansvarlig: Lørenskog kommune

Tiltak nr. 5: Skadefelling av kanadagjess utenfor bebyggelsen

Tidspunkt: ved behov og anledning

Ansvarlig: Lørenskog kommune har myndighet til å gi skadefellingstillatelse

Varsling: I henhold til forskrift om vitenskapelig fangst av vilt mv. § 5 vil Lørenskog kommune varsle eventuelle berørte nabokommuner og grunneiere, samt stedlig politistasjon/lensmannskontor før tiltaket finner sted. Det vil bli opplyst hva tiltaket omfatter, og tid og sted for aktiviteten.

Tiltak nr. 6: Jakt på kanadagjess utenfor bebyggelsen

Tidspunkt: i jakttiden jf. den til hver tid gjeldende Forskrift om jakt- og fangsttider, pr. dags dato er jakttiden fra og med 10.08 til og med 23.12

Ansvarlig: Lørenskog kommune svarer på henvendelser og bidrar med informasjon om jakt

Litteraturliste

Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. 2003. Norsk Ringmerkingsatlas. Vol. 1. Stavanger Museum, Stavanger.

Direktoratet for naturforvaltning, 1996. Handlingsplan for forvaltning av gjess. (DN-rapport 1996-2)

Haaverstad, O. 2012. Forvaltningsplan for gjess i Oslo og Akershus 2012-2020. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernavdelingen. Rapport 8/2012.

Isaksen, K. 2007. Kanadagås i Lørenskog og Rælingen kommuner. Registreringer på utvalgte hekkelokaliteter i 2007. Strix Miljøutredning, rapport 2/2007. 9 s.

Ree, V. 2001. Direktoratet for naturforvaltning med mangelfull informasjon om hvitkinngåsas i Sørøst-Norge. Rapport online:
<http://folk.uio.no/csteel/nof/dokumenter/nytt/2001/hvitkinngaas.htm>

Samuelson, J.R. & Bergan, M. 2004. Halsringprosjektet på kanadagås i Oslo og Akerhus. Toppdykker'n 27: 165-172.

Udø 1975. Kanadagås (*Branta canadensis*). Særtrykk av Kristiansand Museums årbok 1975.